

Gasztro-túra: Bakonyi ételek és borok

2020. március 14.

Exkluzív SZENT MAURICIUSZ MONOSTORI program

Második gasztro túránk a Bakonyba vezetett. Most is helyi ételeket kóstoltunk, de volt egy másik nagyon fontos program része a napnak. Mégpedig a Bakony szívének nevezett bakonybéli monostor megtekintése. Szokásunkhoz híven semmit sem bízunk a véletlenre és helyi vezető segítségét kértük. Nem is bántuk meg. Az a színes információ mennyiség, amit kaptunk, mindenkit lenyűgözött.

Tulajdonképpen ezért csináljuk ezeket a kirándulásokat. Persze bárki el tud menni ilyen helyekre önállóan és lehet, hogy „olcsóbban”, de abban az élményben, amiben a 9 fő részeseül valószínűleg nem fog.

Elsőként egy idegenvezetéses sétán vetünk részt, melynek során bemutatásra került a monostor 1000 éves története és jelene.

A már az őskorban is lakott bakonybéli völgyben Szent István, első királyunk alapított szerzetesi közösséget 1018-ban. A Bajorországból érkező **Szent Günter**, aki Gizella révén a király rokona volt, remeteközösséget hívott életre: a völgyben kunyhókban és barlangokban élő szerzetesek mindennapjait az imádság és a munka, a magány és a találkozások ritmusa alakította. Ehhez a közösséghez csatlakozott később, 1023 körül a Velencéből érkezett Szent Gellért is, aki hét évet töltött a monostorban.

Az alapítók **Szent Maurícuszt** választották védőszentül: egy római katonaszentet, aki több ezer társával együtt a 3. század végén szenvedett vértanúhalált, mert nem volt hajlandó ártatlan keresztényeket üldözni. István király és Gizella bőséges adományokkal gazdagították a monostort, a birtokok főleg a történelmi Magyarország észak-nyugati részén terültek el, de olyan messzi területek is a Szent Mauríusz Monostorhoz tartoztak, mint az Arad melletti ménesi borvidék Makra hegye. Az árpád-házi királyok később még tovább növelték a monostor birtokait, különösen Szent László, akinek összeíró levele az egyik legfontosabb középkori forrásunk.

A török kor beköszönte lezárt egy korszakot, a szerzetesek a többször kifosztott monostort 1534 körül hagyták el.

1693-ban Göncz Celesztin, pannonhalmi szerzetes lett Bakonybél apátja. Ővele kezdődött az újraalapítás több évtizedes folyamata, melyet utódai vittek tovább. Az 1720-as években zajló betelepítésnek köszönhetően megszületett az újkori Bakonybél község, a monostor barokk épületegyüttese pedig 1754-re lett teljesen kész. Ebből az időből származik a templom és legfontosabb berendezései. Az újrainduló közösség fejlődését azonban derékba törte a felvilágosodás eszméit megvalósítani igyekvő II. József, aki 1786-ban feloszlatta a bencés rendet Magyarországon.

A rend újraindulását 1802-ben engedélyezte I. Ferenc császár, aki a Benedek-rendi szerzetesekre gimnáziumi, oktatói munkát bízott. A nyugat-magyarországi rangos gimnáziumokat működtető szerzetesek életén súlypontja a városba helyeződött át, a Bakonybélhez hasonló vidéki monostorok önállóságukat és jelentőségüket is elveszítették. A szabadságharc és az azt követő idők meghatározó apát-egyénisége Sárkány Miklós (1845-1891) volt. Hosszú szolgálata alatt sokat tett a monostor gazdasági fejlődésért, ő létesítette többek között a bakonybéli köedény-gyárat.

Az egyre inkább tanító renddé váló magyar bencesség életében Bakonybél jelentősége leginkább a monostorhoz tartozó birtokok javadalmában és a nyugdíjas éveikre ide kerülő idős szerzetesek elhelyezésében ragadható meg a 20. század első felében.

A II. világháború pusztítása után a pártállam kiépülésének folyamata a szerzetesrendek feloszlását hozta magával. 1950-ben a történelemben immár harmadszor kellett a szerzeteseknek elhagyniuk a monostort.

Az üresen álló épületbe pár nappal később apácákat internáltak, akik a később szociális otthonnak nevezett intézmény lakóiként éltek enyhülő kontroll alatt az ősi falak között egészen a rendszerváltásig.

Az oltárkép elemzése során nagyon sok érdekességet hallhattunk vezetőnktől. A háromszögeléstől kezdve az egybefüggő látványon keresztül a szereplők tekintetéig. Az alsó részen Szent István és Gizella felajánlja az országot (a koronázási jelvényekkel) Szűz Mária oltalmába, háttérben a monostor képével. Felettük Szent Mauriciusz és mártírhálált szenvedett légiója látható. A felső részen a szentháromság látható a Szűz Máriával.

Egy nagyon ritka festményt is megcsodálhattunk, melyen a fiatal Jézust ábrázolták.

Érdeemes megemlíteni a lelki megnyugvásra szolgáló a labirintust is, melyet a vállalkozó szelleműek végig is járták.

Monostori termékek előadással egybekötött kóstolójával folytattuk ismerkedésünket, melynek során gyógynövényes mézeket, csokoládékat, monostori lekvárokat és likőrt kóstoltunk.

Befejezésül Apátsági borok kóstolója történt, amikor 3 féle olyan bort kóstolhattunk, amelyet az 1000 éves birtokon, Arad mellett készítenek napjainkban is.

Vezetőnknek köszönhetően nagyon alapos ismertetőt kaptunk nem csak a monostor történetével kapcsolatban, hanem az ott élők életével kapcsolatban is, a felmerült kérdéseinkre is választ kapva.

Következett a **bakonyi 4 fogásos ebéd**. Íme a részletek:

Vadragu leves szarvashúsból

Bakonyi betyárcsemege burgonyakrokettel

Fél adag Velős pacalpörkölt főtt burgonyával

Gesztenye püré

Ebéd után visszatértünk a Monostorba, mert a kerti sétára délelőtt nem volt idő, illetve emlékül, vagy monostor támogatásaként bárki vásárolhatott a megkóstolt és egyéb termékekből.

